

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. pettivrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Terorizem svobodoljubja.

V državi, kjer so za svobodo prelili že toliko krvi in potegnili v tem boju za seboj ves kulturni svet, so načelo prave in nepristranske svobode peteptali v prah in s tem jasno dokazali, da jim ni toliko za strpnost, omejevanje političnega vpliva in delovanja cerkve ter za „ponotrevanje“ religije, kakor za uveljavljanje načel, ki niso zgolj katoličanom, ampak vsakemu, tudi najmedlejšemu krščanstvu nasprotna. Nič ni bolj neodkritosrčno in hinavsko, kot so tiste liberalne fraze, ki izkušajo prikrivati stremljenje sovražnikov Bogá, vere in npravnosti, nič bolj zlobno kot plašč, za katerim skrivajo privrženci „laiske“ misli svoj boj proti največjemu braniku vsake etike in prosvete, proti cerkvi.

Na Francoskem so večinoma že izgnali redovnike in redovnice, a tistim, ki so še ostali, brutalno zabranjujejo izvrševanje njih poklica. Mestni svet v Châlon-sur-Saône na Francoskem je prepovedal usmiljenkam v bolnici, govoriti z bolniki in umirajočimi o verskih stvareh. Divje sovraštvo, ki ne izbira v svojem boju orožja, se je tu pokazalo v vsej svoji brutalni moči in — dasi se to zdi protislovno — v vsej svoji onemoglosti. Onemogla v svojem jedru je taka borba, ki se ne zna uveljavljati potom besede, tiska, svobodnega razgovaranja in diskusije, ampak se mora posluževati najnasilnejših in nizkotnih sredstev. Kaj je bolj naravnemu pravu primerno kot to, da se umirajočemu podaja zadnje tolažilo, mila in svarilna beseda, ki ga spremlja do groba, vzdrami njegovo srce, ki morda celo življenje ni bilo za višje ideale? Cesar ne prepovedó protestantskim pastorm in turškim muftijem, to prepovejo katoliškim usmiljenkam. Potem pa še slovesno zagotavljajo, da upoštevajo vero in osebo na ziranje vsakega človeka. Prišli smo tako daleč, da ljudem že ne dovoljujejo, da bi se „po svoji faseti“ izveličali. In vendar je delo duhovnikov ob mrtvaški postelji katoličana, ki sam želi umreti spravljen z Bogom in svojo cerkvijo, delo, ki vseskozi spada v delokrog cerkve, kjer ni politike, ni nasilja in strank, ampak zgolj notranje misijoniranje, najplemenitejši apostolat, ki ga more in mora vera izvrševati — gré se za duhovni blagor, povzdigo in izveličanje posamnika.

Mestni svet v Chalou je celó duhovnikom v bolnici prepovedal brez izrečnega dovoljenja upravnega sveta bolnice deliti umirajočim zadnje tolažilo. Dalje pač ne more iti nobena država, nobena družba in korporacija, ki ima postavodajalno in uprav. oblast. Naj kdo misli o zadnjih tolažilih, kar hoče, to bo vsakdo priznal, da ima bolnik popolno svobodo, pripraviti se na zadnje svojo pot, kakor hoče in kakor mu vleva vest, ki si svobodno in na svojo odgovornost izbira sredstva, kako se izobraziti, kako izpopolnjevati in kako izveličati. To velja vsaj za razmere, v katerih sedaj živimo, to velja v dobi, ki je proglasila versko svobodo in svobodo vesti za najdragocenejši privilegij posamnika. Tisti pa, ki so to svobodo sezidali, jo rušijo. Tisti, ki s teatralno pozo proglašajo, da se mora vera „ponotranjevati“, ovirajo cerkev pri najbolj notranjem, dejal bi, pri njenem naj-

bolj intimnem delu, ob taki priliki, ko „laiski“ državi ne preti nobena nevarnost, da ji cerkev usiljuje svoje nazore in svojo vero — pri bolniški postelji. Skrajni čas je, da katoličani tudi na Francoskem izpregledajo. Vse notranje delo, ki se omejuje na privatno izpovedovanje vere, na štiri stene, med katerimi si lahko prekrižaš čelo, da te pri tem ne zasačijo policijski organi in te kaznujejo, je nedostatno in nasprotuje duhu naše vere. Če nasprotniki tako očito kažejo, kam meri njihovo delo, morajo katoličani pokazati, kaj je njihovo pravo poslanstvo: vse preosnovati v Kristu. Kal cerkvi sovražnega gibanja je treba zadušiti in to ne gre brez boja, ne gre brez tistih ustavnih sredstev, ki jih moderna ustava nuja vsakomur, brez javnega, političnega delovanja. Kjer zadene katoličan na farizeje, ki zatirajo vse, kar jim ni ljubo, jih ne sme božati in se pred njimi skrivati. sicer ga križajo. Sicer se zna zgoditi, da tudi drugod vernega katoličana ne bodo pustili svobodno umirati, potem ko so mu grenili svobodno življenje.

„Ponotrevanje religije“ je v ustih naših nasprotnikov ovčja koža, za katero se skriva volk. S pravo svobodo in odkritosrčnostjo se mora voditi boj proti zatiralcem svobode in hinavcem!

Rusko-japonska vojska.

Začetek blokade Vladivostoka.

London, 30. julija. Iz Vladivostoka poročajo: Brodovje admirala Togo, ki stoji pred trdnjavo, je izkrcalo čete na otoku Askold, ki leži pred Vladivostokom. Brodovje sestoji iz oklopnice in torpedovk. Križarke stražijo obrežje. „Daily Telegraph“ pa poroča iz Tokia: Japonsko brodovje blokira Vladivostok. Močne japonske eskadre nadzorujejo obale Sahalina, Sibirijske in Koreje.

Japonsko prodiranje na Sahalinu.

Tokio, 29. julija. Admiral Kataoka poroča: Eskadra je dospela do Bizaltovih otokov. Odtod se je videlo v smeri poštnege urada v Aleksandrovske štiri tope, ki so pričeli streljati, toda kmalu potem so morali umolkneti. Mesto je gorelo in neko poslopje, podobno skladišču, je zletelo v zrak. Admiral poroča nadalje, da so se Rusi umaknili onstran gorovja, ki deli okraj Aleksandrovska od odprtega morja. Tukaj so Rusi baje popolnoma izolirani, ker ni nikake ceste ter se ne morejo več dolgo upirati. Pričakovati je torej, da se udajo. Ta zmaga je pripomogla Japoncem do popolnega gospodarstva na otoku.

V Tokiju vlada veliko veselje nad uspehom ekspedicije na Sahalin, ter nad izkrcavanjem čet; to tem bolj, ker so japonske čete prvkrat stopile na sovražnikovo ozemlje.

Ruske postojanke v Mandžuriji.

London, 29. julija. „Daily Telegraph“ poroča iz Moji: Ruska glavna sila stoji pri Hailunču in je zelo močna, šteje 30.000 mož in 6 težkih topov. Črta se razteza do Sanhengcu. Na neki točki severno od Sanhengcu je postavljenih 2000 mož in 15 topov, na vznožju taiphesanske gore pa 1000 mož. 3. in 7. julija je Linevič odtod napadal Japonce, pa je bil z velikimi izgubami odbit. Rusom primanjkuje živil. Mnogo vojakov beži in se uda Japoncem. Vojake je zelo potrla vest o blokadi Vladivostoka.

Rusko-japonska okupacija Mandžurije.

Berolin, 30. julija. „Berliner Tageblatt“ poroča iz New Yorka: Japonski mi-

rovni pooblaščenec Sato pravi, da baron Komura ne privoli v premirje, dokler Rusija ne sklene miru. Kitajska, ki ni mogla preprečiti ruskega zasedanja Mandžurije, se bo morala zadovoljiti z odškodnino 100 milijonov dolarjev, ker sta vojskujoči stranki porabljevali njeno ozemlje. — Rusko-japonska okupacija Mandžurije ni izključena — seveda do tega še ne pride tako hitro. Japonska bo po vojski najela več posojil in jih poplačala s tobačnim monopolom ter dohodki železničnega prometa v znesku štiriindvajsetih milijonov kron na leto.

Japonske namere.

London, 30. julija. Iz Tokia poročajo, da Japonska ne zaupa Rusiji in je ravnokar odposlala iz Jokohame na bojišče 10000 mož, ker je Rusija pred kratkem odposlala v Mandžurijo ravno toliko vojakov. Mikado je pripravljen vrniti Mandžurijo Kitajski, toda le pod pogojem, da se ondi upravo popolnoma preosnuje in stavi pod japonsko nadzorstvo.

Kako je na bojišču.

Peterburški tiskovni urad podaja obraz z mandžurskega bojišča. Ruske prednje straže se v ravnini razprostirajo tja do Mongolije. Jasno je videti japonska stališča za kitajskimi fanzami (hišami). Med ruskimi in japonskimi stražami pa pridno delajo Kitajci. Splošna slika polj, vasic, polnih Kitajcev, njih žene in otroci ne delajo vtisa, da smo tu v vojnem času. Tam, kjer se križajo doline, so si straže blizu skupaj. Noč in dan je slišati streljanje in vedno dohajajo ranjenci. Ako naše straže predro nekoliko naprej, se japonske straže brez posebnega odpora umaknejo na svoja stališča in se odendot razkrope brzo na vse strani. Druge pozicije japonske se skrivajo za gostimi pehotnimi vrstami. Na mnogih krajih je v daljavi videti tabore, stane, dim ognjev, pri katerih se kuha obed. Na vzhodu od železnice se pričenjajo gore. Straže so nastavljene na vrhove, soteskah, dolinah in povsed, kjer je treba stražiti pota, ki vodijo proti severu. Japonci svojih straž nikdar ne postavljajo v podobni verige. Kitajci so morali zapustiti svoje domove in vasic, obdelana polja so jim opustošena in puščena usodi. S holmov se jasno vidijo japonska zavetišča spletena z vej; za temi se skrivajo predstraže. Gorski greben od Cantafua pa do Nandencija je popolnoma utrjen. Na vršičih so videti japonski okopi. Ruske straže tvorijo večinoma prostovoljci, ki se radi puščajo v boj. Posebno so proslule v tem oziru čete Demčenkova, Sušilnikova in Ostapemcova. V poslednjem oddelku je 60 mož, ki imajo red sv. Jurja.

Zadnji odstavek te slike potrjuje sodbo enega ruskih vojni kritikov, ki pravi, da je rusko moštvo odločno boljše kot japonsko; v malih bojih in praskah so Rusi povsed zmagovalci. Ako se spopadejo celi prapori, Rusi še obdrže svoje pozicije. Ako pa pridejo v boj celi zbori, se Rusi začno umikati, na ruski strani nastane zmešnjava. Kriv tega ni navaden ruski vojak, ampak višji in najvišji poveljniki. Tako vsaj je bilo do nedavna. Sedaj se pa trdi, da se je tudi to zboljšalo Rusom v korist. Zeleli bi, da bi se to tudi potrdilo.

Kdo je kriv predaje Nebogatovega brodovja?

Duhovnik, otec Sossima, ki je bil v čušimski bitki na „Senjavianu“ in je sedaj došel v Peterburg, odločno dementuje govornico, da so se mornarji Nebogatova uprli. Pomorščaki so bili ogorčeni, ko so napovedljniški ladji, kjer je bil Nebogotov, zagledali signal: Jaz se udam; hrabri vojščaki so se jokali, cel jipone so bili osupnjeni.

Ruske mobilizacije.

Glasom poročil iz Peterburga odpošiljajo sedaj v Vzhodno Azijo 19. armadni

zbor, za njim odide 13. zbor iz Smolenska. Sedaj mobilizujejo 9. in 21. zbor v Kijevu. Ti štirje zbori, ki bodo na jesen že v Mandžuriji, imajo tvoriti novo armado.

Angleško-japonska zveza že podpisana.

London, 29. julija. Krogi, ki so vladi najbližji, so izjavili, da je angleško-japonska zveza, ki zagotavlja obeh državama azijsko posest, že sklenjena in tudi vse točke podpisane.

Car o miru.

Pravoslavna duhovščina v orenburškem okrožju, ki šteje 38 000 prebivalcev, je poslala carju prošnjo v imenu prebivalstva, naj ne sklene miru, ki bil sramoten za Rusijo. Car je napisal na prošnjo sledečo opazko: „Rusko ljudstvo se lahko zanese name. Nikdar ne bom sklenil miru, ki bi bil sramoten in ne vreden velike Rusije“.

Nova politična nemška stranka v Avstriji.

Dunaj, 29. julija. V nemških listih že delj časa pišejo o možnosti, da se pred bodočimi volitvami osnuje nova politična stranka, v kateri bi bili spojeni nemški narodnjaki, liberalci in Vsenemci. — Tiroler Tagblatt predlaga, naj se skliče shod nemške ljudske stranke, sestavi skupen program in razpravlja o agitacijskih sredstvih. Sestavi naj se čimprej odbor, ki naj pripravlja občni shod nemških zaupnikov.

Brzjavka nemškega cesarja našemu cesarju.

Pariz, 29. julija. „Temps“ javlja, da sta nemški cesar in ruski car poslala cesarju Francu Jožefu brzjavko, kjer ga uverjujeta trdnosti trozveze in razložita vzroke svojega sestanka. Brzjavka naglašala, da cesar Viljem hoče v Evropi še nadaljni mir in sicer pod vodstvom trozveze, osobito Nemčije. Cesar Franc Jožef je nato sicer brzjavno odgovoril, toda zelo previdno v zgolj konvencionalnem tonu. Car Nikolaj je poslal avstrijskemu carju depešo, kjer govori o balkanski pogodbi in sanjari o nekem obnovljenju zveze med Rusko, Nemčijo in Avstrijo, slični nekdanji „sveti alianci“. Uradno te depeše še niso potrjene.

Križa na Ogrskem.

„Pesti Hirlap“ priobčuje razgovor svojega sotrudnika z bivšim državnim tajnikom v trgovinskem ministrstvu Nagyem. Kakor sedi Nagy, se stranke ne sovražijo tako, kakor so se. Priprčale so se, da hočejo delovati liberalci v blagor domovine in pomagati pri rešitvi položaja. Naglašal je, da Tisza ne namerava nasprotovati preosnovi liberalne stranke, ki bo sodelovala pri ustanovitvi nove stranke. Veliko nezadovoljnost je povzročila med opozicionalci izjava ogrskega ministra za notranje stvari Kristoffy, ki je naglašal potrebo splošne volivne pravice. Košutovci in njihovi zavezniki se boje najbrže za svoje mandate, zato tak vihar. Kristoffy je o tem govoril s sotrudnikom nekega lista v Budimpešti. Rekel je, da se zelo čudi, ker je napadal del časopisa njegovo izjavo o splošni in tajni volivni pravici na Ogrskem, katero zahtevajo sedanje ogrske opozicijske stranke. Ako se vpelje splošna volivna pravica, izpremenilo se bo razmerje strank in odrazilo javno življenje. Iz ogrskega političnega slovarja morata izginiti letnici 1848 in 1867. Iz državnozbornskih razprav morajo izginiti državnopravna vprašanja in zbornica bo morala delovati na socialnem in gospodarskem polju. Sedanje meje med strankami bodo padle in velike nove napredne kakor tudi konservativne stranke bodo pozorno reševale socialne načrte. — Državni vojni minister Pittreich se je posvetoval preteklo soboto s hrvatskim ministrom Biharijem o vpoklicanju rezervistov pod orožje. Pittreich

se je o tem pretekli petek posvetoval z vladarjem

Neki ogrski list poroča z Dunaja, da bo meseca septembra minister zunanjih zadev grof Goluchovski odstopil in da pride na njegovo mesto Tisza.

Sestanek nemškega cesarja s Franc Jožefom.

Med dvorjani nemškega cesarja v Berlinu se govori, da se snideta jeseeni nemški cesar Viljem in naš vladar. Položaj na Ogrskem in morebitna razdelitev avstro-ogrske skupne armade v dva dela bi oslabilila odporne moč naše monarhije, kar povzroča skrb nemškemu cesarju, ki se boji novih nemirov na Balkanu. Nemški cesar je nezadovoljen, ker so Mažari tako trdovratni. To ga skrbi, ker so ravno Mažari v nasprotju s Slovani vedno zagovarjali zvezo z Nemčijo. O samostojni ogrski armadi sodijo v Berlinu, da bi ne bila prav nič vredna in bi ne imela nikake vojaške važnosti. Tudi pri sestanku nemškega cesarja Viljema z ruskim carjem sta se vladarja razgovarjala o bodočnosti trozveze in pa o rešitvi ogrske krize, ki jo evropski diplomati zasledujejo z največjo pozornostjo. Kaj, če spletari nemški cesar, da bi iz trozveze izstopila Avstro-Ogrska in bi na njeno mesto stopila Rusija, nakar bi si Italija, Rusija in Nemčija razdelile Avstrijo, kar je že itak dolgoletna želja nemških in italijanskih neodrešencev. Rusija se bo pa tudi poizkušala oškodovati za svoje izgube v sedanji vojski z Japonsko.

Rusija.

Oglas poljskih socialistov. Socialdemokratska stranka v Ruski Poljski je izdala oklic, v katerem grozi, da bo uporabila vse sile proti carizmu.

Štrajk na vladikavkaški železnici traja dalje. Pošto v Tiflis in Batum odpošiljajo po ovinkih.

Ruski uradni brzojav preklicuje poročila inozemskih listov o neredu in nepokorščini v ruski armadi, kakor tudi, da so pobegnili kar celi vojaški oddelki. Tudi poročilo nekega dunajskega lista, da je bil v Varšavi krvav boj med litavskim gardnim polkom in kazaki, ni bilo resnično. Vsa navedena poročila so bila izmišljena.

Položaj v Nišnem Novgorodu. Ruski uradni brzojav poroča iz Nišnega Novgoroda: Delavci v Sormonovih tovarnah, v pristanišču in na ladjah so mirni. Nejevoljni so na agitatorje, ki poizkušajo povzročiti nemire in motiti veliki semenj. V mestu je mirno in ni pričakovati, da izbruhnejo novi nemiri. Semenj je vedno bolj živahen. Pričakujejo kupcev iz Sibirije, Srednje Azije in Perzije.

Prekucijska stranka v Varšavi je umorila pretekli petek tri osebe. V osmih dneh so umorili prekucuh v Varšavi 11 oseb.

Mornarjis „Potemkina“, 11 po številu, so se peljali pretekli teden skozi Berlin. Peljali so se v Hamburg, kjer so jim preskrbeli agentje službe na trgovskih ladjah.

Zaruskoga vojnega ministra je imenovan Roediger, za moskovskega generalnega guvernerja je imenovan član državnega sveta general Durnovo, ker je odstopil general Kozlov, za moskovskega mestnega glavarja pa generalni major Medem.

Varšavski generalni guverner Maksimovič ni pobegnil iz strahu pred prekucuh, marveč je pobegnil, ker je poveril velike vsote državnega denarja.

Nemiri in stavke na Livlandskem. Stavke v Rigi in gibanje kmetov na Livlandskem so političnega značaja. Pretekli teden so oplenili uporniki pet posestev, zamazali in streljali so na carjeve podobe. Policisti in orožniki so popolnoma brez vsake moči.

Jude so preganjali kmetje pretekli petek v Kičenevem. Jude so se branili z revolverji proti kmetom in so ubili 18, ranili pa več sto judov. Mnogo judovskih hiš so razjarjeni kmetje oplenili in razdrli. Tudi v kijevskem okraju so preganjali jude.

Milijonar umorjen. V Pjato-gorskem na Kavkazu so pretekli petek umorili milijonarja in lastnika petrolejnih vrelcev, Sahmaranova.

Pretep med časnikarji v Peterburgu. V neki veliki peterburški gostilni so se stepli pretekli četrtek ruski in inozemski časnikarji. Neki ruski časnikar je očital inozemskim stanovskim tovarišem, da zlorabljajo rusko gostoljubnost, ker razširjajo v evropskem časopisju laži o položaju v Rusiji.

Knez Sergij Trubeckoj o političnem položaju v Rusiji. „Magd. Ztg.“ priobčuje razgovor svojega peterburškega sotrudnika z voditeljem ruske stranke, ki dela za izpremembe na Ruskem, knezom Sergijem Trubeckojem. Knez je slikal položaj z jako črnimi barvami in je re-

kel, da ruski vodilni krogi nimajo smisla za potrebne izpremembe kar dokazujejo zadnji dogodki, osebito prepoved „Novosti“ in hišne preiskave pri vplivnih članih zemstev. V takih razmerah je prekucija neizogibna, ki bo po njegovem mnenju tudi zmagala.

Angleško brodovje proti Nemčiji!

„Hamburger Nachrichten“ poročajo iz Peterburga: V Peterburgu so splošno mnenja, da ima v Baltiškem morje poslano angleško bojno brodovje namen, dokazati Nemčiji, da ni ona zdaj, ko je uničeno rusko brodovje, edina gospodarica tega morja. Angleška hoče pokazati celemu svetu, da je tudi v tem morju najvplivnejša morska oblast. Baltiško morje obišče troje angleških brodovij. Dasi je sedaj na Skandinavskem polotoku položaj napet, ni izključeno, da obišče angleško brodovje Gothenburg in Stockholm.

Shod maloruskih delegatov v Kijevu.

Iz Lvova poročajo, od 27. t. m.: Kakor so javili tukajšnjim mladomaloruskim voditeljem iz Kijeva, se je dne 12. in 13. t. m. vršil v Poltavi shod delegatov vseh malorusko-ukrajinskih skupin Rusije, da se posvetujejo o reformni akciji v ruski državi. Tega shoda so se udeležili odposlanci iz Kijeva, Poltave, Odese, Harkova, Jekaterino-slava, Černigova in drugih krajev, v katerih se koncentruje narodno ukrajinsko gibanje. Zborovalci so sklenili, da naj se združijo vse ukrajinske skupine, naj stvorijo enotno organizacijo ter naj v bodoče postopajo solidarno.

Shod delegatov je v neki resoluciji izjavil, da stoji na stališču perejaslavske pogodbe iz leta 1654, glasom katere je Rusija zagotovila Ukrajini popolno samostalnost in avtonomija na temelju personalne unije in da bo na tem temelju ukrajinsko prebivalstvo zahtevalo posebno stališče za južnozahodne pokrajine Rusije.

Sestanek nemškega cesarja z ruskim carjem.

„Hamburger Nachrichten“ poročajo iz Peterburga: Cesar Viljem je brzojavil s Švedskega carju, da bi rad govoril z njim. Oba vladarja sta bila zadovoljna z uspehom. Na sestanku se je pokazalo, da ni nevarnosti za evropski mir. Pariški listi trdijo, da sta se cesarja posvetovala o rešitvi skandinavskega vprašanja v nemškem smislu. Viljem bi rad pridobil nekaj norveških pristanišč za nemško brodovje, ker je nemško vojno pristanišče v Kielu premajhno in v vedni nevarnosti, da se podsuje. Pozneje bi izkušala razširiti Nemčija svoj vpliv na Ni-zozemskem. A Angleška je še pravočasno izpoznala nevarnost in poslala velik del svoje vojne mornarice v Baltiško morje.

Princ Ejtel-Friderik prihodnji norveški kralj?

Pariški „Temps“ poroča, da želi nemški cesar Viljem, naj bi postal norveški kralj njegov tretji sin, pruski princ Ejtel-Friderik. Za tega princa Viljem sploh vedno mešetarji za kak vladarski prestol. Svoj čas so poročali listi, da je namenjen Ejtel za — ogrskega kralja, ko umrje sedanji avstrijski vladar.

Skrivna zveza s sultanom.

New York. Poroča se, da obstoji med nemškim cesarjem in maroškim sultanom skrivna pogodba, v kateri je Nemčiji dovoljeno zgraditi v Sredozemskem morju dve pristanišči, ki bi naravnost pretili Gibraltarju. — Sodi se, da pa vtegne bojazen pred splošno evropsko vojno sultana odvrniti od te nevarne kupčije z Nemčijo.

Roosevelt v nevarnosti?

Pittsburg, Pa. St. Chemil iz Coal Center, Pa., je bil v Homestead aretiran, ker je javno govoril, da bode tekom trideset dni predsednik umorjen ali od njega ali koga drugega, ki so v zaroti. Obdržali ga bodo v zaporu, dokler se ne dožene njegovih zadev, posebno morebitne zveze z anarhisti.

Ruska ekspedicija v Tibet.

Tokio. Tukajšnjemu listu „Kokuminu“ se brzojavlja iz Pekina, da bode v kratkem vodil ruski stotnik Kozakov veliko vojaško ekspedicijo v Lhaso, glavno mesto Tibeta.

Dnevne novice.

Kriza med Italijani. Laško političsko društvo „Associazione Patria“ je od-slovilo bivšega predsednika dr. Spadonija in ga je celo prisililo, da se je odpovedal članstvu. Spadoni je zagrizen neodrešenec. Vzrok so njegove nečedne razmere v zasebnem življenju in politična neznčajnost. — Laški poslanec iz Tridentskega, Tam-bosi, je odstopil — kakor se nam poroča iz zanestljive strani — zato, ker je bil

za vladno vseučiliščno predlogo v Roveretu in je zaradi tega od vlade izposloval železnico Trident-Malé. Na tihem so mu pomagali baron Malfatti, Conci, Bazzanella in Delugan, poslanci tridentski. V italijanskih parlamentarnih krogih se govori, da odstopi tudi Malfatti.

Naša delavska organizacija.

Včeraj sta bila v Tržiču na Gorenjskem ustanovna shoda „Strokovnega društva za delavstvo v tržiški predilnici“ in „Strokovnega društva za črevljarske uslužbenice in uslužbenke na Kranjskem“. Govorili so: tovariš R o ž i č, predsednik novoustanovljene „Dijaške zveze“, tovariš Mikl iz Kamne gorice, Mejačeva iz Vevč, Erženova iz Ljubljane, Papov in Vidic iz Tržiča in Moškerc iz Ljubljane. V Tržiču se v kratkem ustanove še sledeča strokovna društva: za kovinarje, usnarje in za delavce v papirnicah. — V Radečah na Dolenjskem je govoril delavstvu tovariš Jeriha iz Vevč o potrebi in namenih strokovnega združevanja. — V Ljubljani je pa priredilo včeraj dopoldne „Strokovno društvo za tekstilne delavstvo na Kranjskem“ v „Zvezinih“ prostorih predavanje. Govorili so Jeraj, Moškerc o novem vladnem zakonskem načrtu o delavskem zavarovanju, in visokošolec g. Rožič.

† Zupnik Valentin Klinar. Zupnik Valentin Klinar v Dutovljah na Krasu, rodom iz Kroke, vrli in značajni duhovnik umrl je danes po kratki mučni boleznii v 36 letu svoje starosti. Pogreb jutri.

„Soča“ ki z „Narodom“ tekmuje v sirovosti, se je zadržala nad delavsko organizacijo. Tako je zašumela:

Nikdar ne smemo pozabiti, da stoji klerikalna stranka na tem stališču, da naj delavec veruje na plačilo enstran groba. To je pridigal delavcem očitno že ranjki Pavlica, to se je čulo v goriških cerkvah, zadnjič na Sv. Gori, to zveni vedno iz vsega gibanja več ali manj posvečenih „voditeljev“ delavstva.

Le tiho bodi „Soča“! Delavci, ki se organizirajo na krščanskem programu, že vedo zahtevati pravične plače tudi na tem svetu. A taki liberalci, kakršne zastopa „Soča“, izjemajo in odirajo delavca v tem življenju in mu ukradejo še upanje na boljše bodoče življenje. Taki naj molče o delavstvu!

Zagrebski nadškof dr. Posilovič se mudi v Rimskih toplicah ter je dne 29. t. m. v družbi dr. Kvaternika obiskal kepališče Dobrno, koje si je v sprem-ljevanju kanonika Bohinca in domačega župnika natančno ogledal.

— Gospodinska šola o. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori osmi tečaj gospodinske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom oč. gg. sester iz reda sv. Franciške. Zavod je v posebnem poslojpu poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinsko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; 2. le izjemoma, v posebnem oziru vrednih slučajih se more dovoliti srajem mlajših učenk; 3. znati čitati, pisati in računati; 4. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolske in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru o. kr. kmet. družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinsko šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. Glavni odbor o. kr. kmetijske družbe kranjske. — V Ljubljani, dne 15. julija 1905.

— Vojaško veteransko društvo za ljubljansko okolico se zahvaljuje g. prof. Tertniku, ki je povodom svoje poroke daroval društvu 200 kron. — Društvo se 19. t. m. ob 8. uri zjutraj skupno z ljubljanskim veteranskim društvom udeleži sv. maše pri sv. Jakobu. — Nesreča z avtomobilom. Žensko pri Predosljah ni povozil baron Born, ampak neki drugi avtomobilist. — Solska vest. Za provizorično učiteljico na šoli v Bučki je imenovana učiteljska kandidatinja gđ. Julijana Kocijančič. — Strela. V soboto je strela udarila v polni kozolec č. g. župnika Bren-ceta v Preski. Kozolec je pogorel.

— Brezplačni zdravniki. V Curihu plača vsak prebivalec 4 franke na leto za zdravnike. To daje na leto 500.000 frankov. S to vsoto plačuje mesto 40 zdravnikov po 12.500 frankov, in ti zdravniki zdravijo vsakega brezplačno.

— Izkopavanja v Lajhu so zaključili. Odkrili so vsega skupaj 213 grobov.

— Sestanek hrvaških poslancev bo pred sestankom hrvaškega sabora, t. j. pred 15. avgustom. Zdrski „Narodni List“ označuje tri najvažnejše zahteve: pridruženje Dalmacije Hrvaški, finančna neodvisnost in imenovanje bana na predlog hrvaškega sabora.

— Izpremembe pri 6. pehotni diviziji in imenovanja. Eksc. fml. baron Anton Malovec pl. Malowitz in Kosof. poveljnik 6. pehotne divizije je imenovan poveljnikom 13. kora in poveljujočim generalom v Zagrebu; poveljnikom 6. pehotne divizije v Gradcu je imenovan generalni major Anton Marsch, poveljnik 48. pehotne brigade. Dalje sta bila imenovana rezervni narednik pri 17. pešpolku dr. Janko Hubad rezervnem asistentno-zdravniškim namestnikom pri garnizijski bolnici št. 8 in ognjčar Jakob Čakš, od trdnjavske-topničarskega polka št. 4. provijantno častniškim namestnikom pri pešpolku št. 27 v Ljubljani.

— Naša mornarica. Torpedolovec „Huszar“ in visokomorska torpedovka „Kaiman“ sta dospela 27. t. m. iz Angleške, kjer so jih izdelali v Pulj. — Te dve ladji bosta tipa za novo avstrijsko torpedovsko brodovje, ki bo sestajalo iz 11 torpedolovcev in 35 visokomorskih torpedovk. „Huszar“ ima 390 ton, je dolg 67 metrov, širok pa 62 m. Hitrost je izredno velika, 28 morskih milj v eni uri. „Kaiman“ napravi 25 vozlov v eni uri.

— Ogenj nastal je včeraj na Studencu pri posestniku Franc Gutniku. Po neprevidnosti otrok pogorela je šupa s kozolcem. Na lice mesta prihitelo so požarne brambe iz Most, Stepanje vasi in Vevč.

— Zveza avstrijskih industrijcev je že pričela intrigirati proti novemu obrtnemu redu ter zahteva naj ga, ko bo sklenjen vlada ne predloži cesarju v potrdilo.

— Ogenj na Črnučah. Ogenj! Ta grozopolni glas se je razlegel po Črnučah včeraj ob četrtr 10 uri ponoči. Gorel je kozolec Fr. Čizmana. Sredi vasi, brez obile vode, bi bila nesreča lahko velika, posebno, ker ni domače požarne brambe. Despla požarna bramba z ježice je delovala neumorno. Slava ji! Zelo so se odlikovali pri pogorišču: Komisar pl. Bannica, Peter Kosler in rodbina Luckmann. Da domačini niso rok križem držali, je obsebi umevno, ker so skupno s požarno brambo lokalizirali ogenj. Cast jim!

— Novice iz Amerike. Vsled zastrujenja umrl v Forest City Pa. je umrl Slovenec Jakob Hrovatin, doma iz Borovnice. Nevede je povžil za kosilo svinjsko meso, v katerem je bil strup. Njegovega sestanovca Antona Drašlerja so rešili. — Ubili so v Sheboyganu Wis. v pretepu med Kranjci in Štajerci 22 let starega Ivana Stariča iz Trebelnega. Praviijo, da je bil popolnoma nedolžen pri tepežu. — Letina v Zjedinenih državah bo letos izborna. — V starodominovino se povrne te dni črkostavec g. Jožef Košak. Iz Wil-mingtona poročajo: Tukaj so našli na nekem stavišču Maksa Gottlieba, kateri je bil grozno ožgan. Nesrečnega so takoj poslali v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl. Policajem, kateri so ga našli, je povedal, da so ga na ulici ustavili in oropali roparji, kateri so ga potem polili s petrolejem in ga zažgali. — Indijanke kot služkinje. Iz Appletona, Wis., pišejo: Tukaj so začeli uporabljati za služkinje indijanske deklice, ki so dovršile vladne šole. Nekoliko se jih sedaj nahaja v kuhinjah tukajšnjih družin, kjer dobivajo isto plačo, kakor bele služkinje. Priučile so se v šolah gospodinjstva in njihove gospodinjstvo zelo hvalijo njihovo delo. — Mehi-kanski samoumor. Iz St. Louis Potosi Mexico se poroča o čudnem in izvanrednem samoumoru bogatega posestnika Jorge de la Cabera. Pred samoumorom povabil je vse svoje prijatelje in znance v svoje haziendo blizu imenovanega mesta in jih bogato pogostil. Nato je odšel na dvo-rišče in se postavil pred razjarjenega bika, kateri ga je pred očmi gostov prebodel in poteptal tako, da je obležal na mestu mrtev. Ko so bika prepodili, se je Cabera še nekoliko zavedel, toda o vzroku samoumora ni hotel ničesar povedati. Ko je bik zdiral proti njemu, ga je sprejel z odprtimi rokami, nakar ga je bik vrgel 20 črevljev daleč in ga potem še enkrat vrgel v zrak. — 800.000 dolarjev ukradel — potem samoumor. Bivši predsednik Darlington Trust Co. in South Carolina Independent Oil Co., A. Keith Dargan, je v stanovanju svojega svaka popil večjo količino karbolne kisline in takoj umrl. Pokoj-

nik ostavlja pismo, s katerim naznanja, da je zapravil 800.000 dolarjev imenovanih družb. — Vožnja k obedu s posebnim vlakom. Hamilton Mc-K-Twombly se je dogovoril z znanci v New portu, R. J., da bode točno prišel k nekemu obedu. Toda pri tem je zamudil vlak. Raditega je najel poseben vlak v Springfieldu, s katerim se je vozil v Boston, da je vjelekpresni vlak, ki odhaja v New portu popoldne ob 3 uri 55 minut. Posebni vlak je prevozil 100 milj v 103 minutah, tako da je došel se 20 minut pred obedom. — Sina je umoril. Gustav A. Closon v Morrisville, Pa., je priznal policiji, da je umoril svojega enajstletnega sina Walterja, da bi se na ta način polastil njegove zavarovalnine v znesku 360 dolarjev. — Umrli je v Jolietu Slovenec Jakob Tomšič iz Male Slonice fare trebanjske. V Calumetu je pa umrl Janez Simončič iz Vrha pri Vinici. — Poročil se je v Jolietu gospod Fran Završnik iz Metlike z gospico Marijo Nemanich, hčerko slovenskega občinskega svetnika v Jolietu. — Obesil se je v Jolietu nad 40 let stari Janez Komin iz Čateža na Dolenjskem, kjer zapušta ženo in štiri otroke. — **Hrvaške novice.** Predsednik ogrskega državnega zbora Justh pride prve dni meseca avgusta v Zagreb. Poizkušal bo dobiti zveze s hrvaškimi politiki za skupni nastop. — Novosrbski list, ki bo zavzel strogo opozicijsko stališče proti sedanjemu sistemu v Bosni in Hercegovini bo pričel izhajati v Banjaluki. — Izredno mnogo deževja ima letos Dalmacija. — Na Reko priplove 2. avgusta poletna eskadra avstrijske mornarice in bo tam ostala 5 dni. — Svojo ljubimko je obesil v Zagrebu klesarski pomočnik Edvard Korotaj.

— **Nagla smrt slovenskega slikarja.** V New Yorku je nenadoma umrl slovenski akademični slikar g. Alojzij Subic. Smrt ga je dohitela v kavarni pri igri. V par trenutkih je bil mrtev. — G. Subic je izvrševal sedaj dela za neko cerkev v Ameriki in je precej zaslužil. Njegova soproga je hotela iti prihodnji mesec za njim v Ameriko.

— **Strela** je vžgala v soboto zvečer kozolec Jožefa Pretnerja, posesnika na Brezjah pri Trzinu. Pogorel je popolnoma. Skoda je precej občutna, ker je bil napolnjen z žitom.

— **Dečka pogrešajo.** V Verdu pri Vrhniki se pogreša mladenič star 16 let, srednje postave, bolj slaboten, lasi kostanjeve barve. Kdor zve o njem, blagovoli sporočiti župnemu uradu na Vrhniki.

— **Iznajdba.** Tržaški tehnik Mihael Micheluzzi je iznašel aparat, s katerim se prepreči, da ne trčita ob megle dve ladji druga ob drugo. Delniška družba Joha Cocherill v Bruslu mu bo dala 4 milijone frankov, da ji odstopi iznajdeni patent.

— **Bombardiran brzovlak.** „Gorica“ poroča: Ko je v soboto zvečer vozil reški brzovlak proti Kilovčam, je pričelo v vozove leteti pest debelo kamenje. V prvem razredu je bilo več šip zdrobljenih, v III. razredu je bil neki potnik na roki rahlo udarjen. Orožništvo zasleduje zločince.

— **„Indipendente“ obsojen.** Tržaško deželno sodišče je obsodilo prednika laškega lista „Indipendente“ na globo 30 K zaradi nekega članka o aferi bomb na dunajskem sodišču.

— **Kamnogoriške novice.** Naše delavsko bralno društvo dobro napreduje. Na zadnjem občnem zboru je izpremenilo svoja pravila in s tem dalo vstop tudi ženskam, katere so se društva oklenile z velikim navdušenjem. Društvo je postalo strokovno in je začelo že v tem oziru živahno delovati. Zadnji čas so opravljivi služabniki kapitalistov zopet poizkusili podreti slovo med kamnogoriškimi in kropskimi člani naše zadrage. Pa so se zopet vjedli. Kajti na občnem zboru bralnega društva je neki govornik med živahnim pritrdjevanjem pribil dejstvo, da se kamnogoriški in kropski delavci le predobro zavedajo, da drug brez drugega ne bodo dosegli ničesar, in da je le v njih slegi tista moč, ki jih je osvobodila nekdanjega suženjstva. — Radovljiska podružnica slovenskega društva je zaznamovala romantični poti iz Kamnogorice na Brezje in pot od vrčiškega mostu skozi Vrčico mimo kislega studenca in Slapa v Kamnogorico.

— **Katoliška društva rokodelskih pomočnikov na Nemškem.** O vprašanju, kako delujejo katoliška rokodelskih pomočnikov, razpravlja nemški katoliški list: 1. Verski poduk in nra vno opore. Vsa društva, ki jih je 1130, zbero svoje člane večkrat k verskim govorom in podukom. 2. Imajo člani poduk in izobrazbo. V 525 društvih se člani poučujejo v pisanju, računanju, knjigovodstvu, o menjicah i. t. d. Poleg tega je v 275 društvih še 205 strokovnih oddelkov, ki izobražujejo člane v strokovnem oziru, ki prirejajo poučne kurze

in razstave ter daje na razpolago strokovne knjižnice in strokovne knjige. 850 društev ima svojo lastno društveno knjižnico. Skupna vsota, ki so jo izdala društva za naučne namene, znaša 133.000 mark. Pri tem pa je treba upoštevati, da je večina učiteljev poučevala brezplačno. 3. Hospicije in podpore za potovanja. Za potujoče pomočnike se je izdalo l. 1904. 61.000 mark. V 344 društvih imajo rokodelski pomočniki na razpolago posebne spomenike. 4. Hranilnice. Leta 1904. se je vložilo v društvene hranilnice 1³/₄ milijon mark. 5. Bolniške blagajne. Pomožne ali bolniške blagajne pomagajo pomočnikom, ki se nahajajo v boleznih, v 257 društvih. 6. Osrednja mrliška blagajna. To je najnovejša naprava, ki datira šele od 1. julija 1904 in šteje 2000 članov. Cesarsko nadzorništvo v Berlinu je to napravo označilo za uzorno. 7. Zvezin organ je „Kölpingov list“, ki izhaja v 37.000 izvodih. List podaja članom peuk o vseh stanovskih vprašanjih in javnem življenju daje poročila iz vseh krajev zveze ter je jako zabaven.

— **Požar v Drulovku pri Kranju.** V četrtek, dne 27. t. m., popoldne, je v vasi Drulovek pogorela hiša in skedenj cestarja Luke Tomca. Zažgali so menda otroci. Istemu posestniku je pred petimi leti pogorela hiša. Takrat je ogenj upepelil skoraj celo vas Drulovek. Velika sreča je bila, da se ogenj tudi včeraj ni dalje razširil, ker Tomčeva hiša stoji sredi vasi, le malo metrov proč od lesenih, s slamo kritih poslopij dveh drugih gospodarjev. Hvala Bogu, da je vas obvaroval grozne nesreče. Požarna bramba iz Stražišča je prihitela hitro na pomoč, kmalu za njo pa ona iz Kranja. Hvala obema in čast za požrtovalni trud.

— **Prosi se** one gospode, kateri hranijo iz svojih šolskih let knjigo: Pokorny Erjavec „Zivalstvo“, katera je med tem v knjigotrštvu pošla, da je blagovolijo prepustiti gojencem knezoškofjskih zavodov. Knjige naj se blage volje doposlilajo „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani, katera plača prejete izvide, če treba, tudi nad prvotno ceno.

— **Gostje v Opatiji.** Od 1. junija lanskega leta do 20. julija leta 1905. je posetilo opatijske penzionate in letovišča 21.125 tujcev. Sedaj jih je v Opatiji 1328.

Izpred sodišča.

Korporalova zaušnica. Mestni delavec Jožef Hauptman in hlapec Janez Tihel sta videla, kako je neki deseterik domačega pešpolka, ki je komandiral oddelek novincev na škofovem svetu v bližini št. peterske vojašnice nekega nevinca tako močno po obrazu udaril, da se je zgrudil. Jože Hauptman je opozoril deseterika, naj nikar tako grdo ravna s ljudmi, ter še pristavil, da ni čuda, če se vojaki strveljajo. Ker je bil Hauptmanov sin tudi žrtve vojaškega trpinčenja, je to tega tako razburilo, da je celo zadevo ovadil stotniku dotične stotnije. — Ker se tukajšnji slovenski dnevniki spravili ta dogodek v javnost, odredila se je preiskava pri tukajšnjem garnizijskem sodišču. Isto je dognalo, da je bil dotični deseterik Jože Jarc, trpinčeni vojak, pa nadomestni rezervnik France Jero v šek. Jarc je Jero vška pred zaslišanjem z raznim nadaljnim groženjem, češ, da se mu ne bode dobro godilo, do tega pripravil, da je pod prisego zaslišan krivo pričal. Pa tudi drugi v tej zadevi zaslišani vojaki so vsled Jarcovega pritiska krivo izpovedali. Edino Hauptman in Tihel, ki sta bila tudi zaslišana, sta vzdržavala svojo trditve. Po dokončani preiskavi, v kateri je postal Jarc nedolžno jagnje, zapovedalo je korno poveljstvo v Gradcu, da se odstopijo spisi tukaj. državnemu pravdnštvu, da se uvede kazenska preiskava proti Hauptmanu in Tihelnu zaradi krivega pričevanja, katere rezultat je bil ta, da se je ost obrnila proti Jarcu, ker so vse zaslišane priče istinitost Hauptmanove in Tihelneve trditve priznale ter pripomnile, da so le iz strahu zaradi nadaljnih nasledkov, krivo pričale. Jero všek je cel dogodek Jarcu v obraz povedal in pristavil, da mu je ta pred zaslišanjem pred vojaškim sodiščem rekel „le izpovej, da te je noga bolela in da si zaradi tega padel, če prav prisežeš, taka prisega pred vojaškim sodiščem ni nič.“ Obtoženi Jarc trdovratno nemško taji. Sodišče ga je hudelestva goljufije krivim spoznalo ter obsodilo na dva meseca težke ječe.

Ljubljanske novice.

Ij Belozelena zastava je razobešana danes na ljubljanskem Gradu v znak, da je Grad sedaj last mestne občine.

Ij Umrli je znani instalater g. Franc Antosiewicz, star 76 let. — Na Emonski cesti št. 31 je umrl čuvaj Ign. Strancar, star 73 let. — V bolnišnici je umrla 19 let stara služkinja Marija Jelenec.

Ij Bivšemu policijskemu šefu g. Podgoršku se v Ameriki ne godi

slabo. Vesti, da je tramvajski konduktor, niso resnične, ker to more postati le ameriški državljan. Gosp. Podgoršek poučuje v New Yorku nemščino, njegova soproga pa zasluži jako mnoge denarja z ve:eninami ter namerava otvoriti z neko gospo prodajalnico.

Ij Tukajšnji „Hranilni in posojilni konzorcij l. splošnega uradniškega društva“ se preseli 2. avgusta v nove pisarniške prostore v Sodnijskih ulicah št. 13, II. nadstr. (nova hiša g dr. Požara.)

Ij Aretovan je bil na južnem kolidvoru v saboto 16letni mesarski vajenec Franc Veber. Pripeljal se je iz Jesenic, kjer je bil poneveril fotografski aparat vreden 40 K. Policija je bila o poneverbi brzojavno obveščena in je Vebera pri izstopu prijela in dala pod ključ.

Ij Radi goljufije je aretovala včeraj mestna policija 35 let staro služkinjo Marijo Severjevo, katera je na ime svoje gospodinje jemala blago po trgovinah, dasi je ona od gospodinje vedno prejela denar za nakupovanje.

Ij Nenadoma umrl je adjunkt okrajnega sodišča v Ljubljani, g. Josip Zupančič, star 56 let.

Ij Prememba posesti. Grofica Marijana Auersperg nas prosi, da izjavimo, da je hišo v Spodnji Siški, o kateri smo zadnjič poročali, kupil gospod Mervic.

Ij Povodom Prešernove veselice je prišel okolu 3 ure zjutraj, dne 17. t. mes. Rudolf Rezek, godec društvene godbe k I. Auerjevemu paviljonu ter zahteval vrček piva. Gospa mu je dala piva za 24 vin en je pa hotel plačati samo 20 vinar. Gospa mu je pive vzela in denar nazaj izročila. — To pa ni bilo všeč Rezeku ter je gospo Auerjevo grdo ozmerjal. Peklicali so g. Auera in mu to povedali, nakar je on Rezeka dvakrat s palico udaril. Na to je prišel g. V. T. in se zavzel za Rezeka. Razvilo se je besedovanje, tekem katerega je g. Auer g. T. dvakrat oklofotal. Na to pa pride g. K., ki je tudi enkrat udaril g. T. — Oba gospoda priznata. Jurij Auer se obsodi na 3 dni zapore, katera kazen se izpremeni v 40 kron denarne globe, F. K. na 4 dni, katera kazen se izpremeni v 50 kron denarne globe. Gospod in gospa Auer tožita g. V. T. in R. Rezeka radi žaljivih besed, ki sta jih izustila ravno ob tej priliki. Sodišče obsodi R. Rezeka na 24 ur zapore, V. T. na 48 ur zapore, katera kazen se izpremeni na 30 kron globe. Pri obeh slučajih je priglašen priziv.

Koroške novice.

k „Učiteljski dom“ v Celovcu je založil zanimivo brošurico pod naslovom: „Slovenci, pomagajte zidati Učiteljski dom“ v Celovcu!“ Knjižica je pisana jako poljudno in bo gotovo vzbudila med našimi brati iz Kranjske in zelene Štajerske mnogo navdušenja za sveto narodno stvar. Mi pa želimo le, da bi se ta lepa ideja tudi prav kmalu uresničila, da bi se kmalu dvigal v Celovcu v istini „Učiteljski dom“.

k Guštanj. Vsled velike suše jele so pe naši okolici zelo bolehati svinje in vsaki dan se čuje pogosteje tožiti tega ali onega kmeta, da mu poginjajo svinje. Enemu, ki je imel 28 svinj, je ostala samo ena, vse druge so mu poginile. — Toče dosedaj v našem kraju, hvala Bogu, še ni bilo, in žite smo povečini spravili že srečno pod streho, da bi se le svinjska bolezen ne razširjala dalje!

k Sv. Višarje. V soboto se je ponesrečil pri nabiranju rož neki 12letni deček, padel je v prepad čez 10 metrov globoko in se precej poškodoval na glavi. Sme se govoriti o sreči, da se ni bolj poškodoval, ker so skale, na katere je padel z glavo, štrlele naravnost navpič. Isto jutro je sprejel sv. zakramente. Tem petom bi opozarjali starše, ki vzamejo otroke semkaj seboj, da jih ne spustijo izpred oči, da se večja nesreča ne zgodi. Prav radi obiskujejo turisti Levca. Je pa tudi hvalažna partija. G. Svaton, odbornik ziljske podružnice, je dal pot in lojtro popraviti, tako da pot ni nevarna. Večkrat nas pride obiskat revident g. Knafelc, ki napravlja popoldne „izprehode“ iz Beljaka na Sv. Višarje. Kaj bi le planine rekle, ko bi njega ne bilo, in kaj bi šele on rekel, ko bi planin ne bilo!

k Koroški deželni zbor bo zboroval sredi septembra. Na dnevnem redu bo volivna preosnova.

k V Pliberku zasute tri rudarje so srečno rešili. Zasuti so bili 69 ur!

k Obesil se je v Celovcu 35letni brezposelni pekovski pomočnik Valentin Vlček iz Hrvaške.

k Tifus imajo v Svečah.

k Zopet gozdni požar. V soboto, 29. t. m., je začel goreti gozd tik etablizementa „Hugelmann“, v občini Poreče na Vrbskem jezeru. Vsled pomanjkanja ljudi je bilo o tem požaru obveščeno vojaško štacijsko poveljništvo v Celovcu, katero je takoj ukrenilo, da je ena stotnija od 17 peš-

polka odkerakala na pogorišče. Zlruženim močem se je posrečilo ogenj kmalu udušiti.

Štajerske novice.

š Dovoljena sokolska slavnost. Odlok ptujskega okrajnega glavarstva, ki je prepovedal sokolsko slavnost v Ormožu, je ces. namestništvo v Gradcu razveljavilo.

š Delavska organizacija. V nedeljo, dne 30. julija je imelo K. s. izobraževalno društvo v Studencih predavanj o vladni predlogi o delavskem zavarovanju. Predaval je g. J. N. Gostinčar.

š Deželnozborska dopolnilna volitev za mariborski mestni okraj bo zopet zanimiva. Na mesto odstopivšega poslanca Pfimerja hoče priti neki mehanik Neger, ki je Mariborčanom že obljubil železnico.

š Ogenj v celjski okolici. Dne 22. t. m. je pogorela hiša Mihaela Zagodeta v Ostrožnem pri Celju. Sumijo nekega Marka Martinška iz Vidma, da je zažgal.

š Ponesrečeni kolesar. Posestnikov sin Jakob Kranjc iz Gradišča je z biciklom z vso silo zavozil v neki voz tako nesrečno, da ga je drog voza udaril v želedec. Kranjc je nevarno ranjen.

š Umrli je v Mariboru gospa Antonija Magerl roj. K. o. s. — Na Dunaju je umrl major 87 pešpolka gosp. B. Ugrešič.

š Oseba vest. Adjunkt južne železnice g. Avg. Kotnik v Mariboru, je imenovan za postajenačelnika v Rušah.

Književnost in umetnost.

* Dante Allighieri, slavni pesnik „Divine Commedije“, si gotovo ni nikoli mislil, da bodo kdaj dvomili o tem, jeli on zasnoval svojo veliko razpravo, kjer izkuša dokazati, da je „Divino Commedije“ spisal nek židovski zdravnik, ki je živel v Rimu v XIV. stoletju in si nadel psevdonim Dantejev, da bi njegovo delo pod imenom slavnega pesnika boljše uspelo in si pridobilo svetovno slavo. Seveda je ta razprava površna in izvajanja od konca do kraja napačna. Povod tej zmoti je dalo zgodovinsko deistvo, da je živel za časa Danteja koncem XIII. in začetkom XIV. veka v Rimu židovski razlagalec sv. pisma Imanuel ben Selomoh, italijanskega pokolenja, potomec rodbine Zifroni. Ta učenjak je bil obenem pesnik. Potoval je po vsej Italiji in se seznanil z Dantejem. Tedaj pa je prestavil Dantejevo „Divino Commedijo“ na židovski jezik. To je zmotilo Linovitz, ki zelo slabo pozna italijansko literaturo, židovsko pa dobro, da je smatral židovski prevod za original.

* Kritički idealizem in čista logika je naslov knjigi, ki jo je ravnokar izdal znani profesor modroslovja na dunajskem vseučilišču Viljem Jerusalem. (Dunaj, Braumüller, 226 str. 5 mark.) Jerusalem obseja najnovejšo smer v modroslovju, ki tira Kantov kritički idealizem do skrajnosti. Zahteva, da se modroslovje poglobi s pomočjo metafizike, ne pa sedaj moderne spoznavne teorije. Dasi s knjige v celoti ne soglašamo, moramo pohvaliti njeno prizadevanje, vzbuditi zanimanje za metafiziko, ki jo moderni zametujejo, ne da bi jo poznali.

Razne stvari.

Najnovejše.

Celo rodbino je iz maščevanja zastupila v Iloku pri Zemunu dekla posestnika Mihanoviča. Vse člane rodbine so našli mrtve.

Nova važna iznajdba. Iz Wilkesbarre v Severni Ameriki je pastor Morgas izumil nov sistem brzovanja brez žice, ki nadkrikuje vse dosedanje.

Nemirovič Dančenko, znani ruski poročevalec z bojišča, pride za šest tednov v Karlove vane.

Nesreča v Belgradu. Hčerka bivšega srbskega ministrskega predsednika Avakumoviča je padla z balkona na cesto in se ubila.

O „avtomobilni blaznosti“ se zadnji čas že večkrat razpravljali, najbolj natanko pa neki angleški zdravnik v daljšem članku „Daily Express.“ Avtomobilisti takoj premene svojo naravo, ko se vsedejo na avtomobil in začnejo dirjati. Posebno nervoznih in lahko razburljivih ljudi se loti na avtomobilu velika vznemirjenost. Kakor opojna pijača vpliva na take ljudi močno tresenje avtomobila, nemirno gibanje sedaj na to, sedaj na ono stran, silni pritisk zraka proti obrazu in okolica, ki leti mimo oči liki sanjske podobe. Obraz avtomobilistov res kaže vse te znake nenavadne strasti in viška razburjenja. Crte obraza so sedaj ohlapne in zgrbljene, sedaj nenavadno napete, oči nepremične in izbuljene, napete žile čestokrat v isti legi, kakor pri onesveščenih ljudeh. Zato se pri avtomobilistih tako če-

stokrat pojavljajo bolešni izbruhi veselja, ki se javljajo v divjem smehu in krohetu. Voznika avtomobila navdaja le ena misel in le ena želja, povečati hitrost do skrajne meje; potem se pridruži sevrastvo do vsega, kar stoji avtomobilu na poti. Ta je kriva vseh nesreč. Izvajanja tega zdravstva se zde res precej prava, ako le pogledamo avtomobiliste, kako čudno in divje izgledajo.

Prijazni sosede.

Iz Pentaflja poročajo, da so te dni italijanski vojaški novinci stoječi na mostu kričali proti Avstriji: „Eviva Italia!“ pozneje so pa prinesli na most laško trobojnico in kričali: „Smrt Avstriji!“

Iz Inomosta pa istodobno poročajo: Na gori Dreisprachenspitze so zadeli skupaj avstrijski cesarski lovci in laški alpski lovci. Lahki so zavpili: „Doli z Avstrijo!“ Častniki so z velikim trudom preprečili krvav poboj.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 31. julija. Baron Gautsch se je danes vrnil iz Karlovih varov, na da bi govoril s Fejervaryjem. Tekom avgusta pojde Gautsch še za tri tedne v Karlove vare. Koncem tedna se bo ministrski svet bavil z vprašanjem slovanskih vspelednic v Sleziji.

Budimpešta, 31. julija. V Kettesvallyu je ogenj uničil 300 zgradb. Gašenje je radi vetra bilo nemogoče. Iskre so letele tako daleč, da se zažgale tudi bližnje mesto Kolbach, kjer je izgorelo 36 oseb. Mrtvih je 6 oseb, mnoge je ranjenih.

Peterburg, 31. julija. Ogledovanje vojaštva po carju je v Carskem selu bilo odpovedano, ker so aretirali štiri sumljive osebe. Cuje se, da car dne 12. avgusta, na dan prestolonasledniškega rojstnega dne, izda manifest.

Varšava, 31. julija. V 75 manjših pekarskih delavnicah je stavka. Včeraj je bil ustreljen s tremi revolverskimi strelji posestnik velike pekarnice, Rzentkovski. Neki 78 letni hišni posestnik je bil na cesti zaboden.

Sevastopol, 31. julija. Danes je pričelo soditi vojne sodišče o pobeglih upornikih „Potemkinovih“.

Belgrad, 31. julija. Dunajski in rimski srbski poslanik Vujčić in Milovanović se vrata sem, da posredujeta pri sestavi ministrstva.

New Orleans, 31. julija. Na rumeni mrzlici je umrlo 7 oseb, na novo obolelih je 29 oseb, z eno izjemo so vsi Italijani ali Avstrijci.

Pariz, 31. julija. Francosko brodogradbeništvo je obišče jeseni Koda n j.

Pariz, 31. julija. „La Patrie“ poroča iz Strassburga, da so vsi nemški vojaki, ki so na dopustu, dobili poziv, da se imajo takoj vrniti v redno vojsko. Uradno ta vest še ni potrjena.

Basel, 31. julija. Na kongresu zionistov so se vršili včeraj viharji prizori med teritorialisti in najstrožjimi zionisti in sicer radi potrditve mandatov delegatov. Manjšina je razbijala po mizah in ni pustila govoriti nobenega govornika večine. Predsednik je končno sejo zaključil. Danes imajo pristop le osebe, ki se izkažejo z legitimacijo.

Carigrad, 31. julija. Zaprti Dalmatinci so izpustili. Vsled atentata bodo velike izpremembe na uradniških mestih v Ilidzu in na policiji.

Zemun, 31. julija. Bolgarska četa je ubila pet Srbov in odrezala vaškemu duhovniku Dobromirskemu jezik. Umorjen je tudi Jurij Drekalović, zastopnik metropolita. Med Srbi je radi tega veliko razburjenje.

Monastir, 31. julija. Profesor srbske gimnazije, Aleksander Jovanović, je radi političnega zločina obsojen na triletno ječo. Dolžili so ga, da ima zveze s srbskimi vstaši. Inspektor srbskih šol, Jovan Cirko- vić, je bil oproščen.

Sofija, 31. julija. Uradnik poljedel- ske banke, Gerom, sorodnik bivšega mini- stra Teodorova, je poveril 80.000 mark in pobegnil proti Solunu.

Carigrad, 31. julija. V soboto se zaprli v Carigradu vse uradnike belgarske brodar- ske družbe. Zadnja poročila iz Cari- grada trde, da je zasledila policija važno sled.

Tokio, 31. julija. Ruske bojne moči, ki so se Japencem na Sahalinu uprle so bile močne 5000 mež z 12 topovi.

Tokio, 31. julija. (K. ur.) Japonci so 28. t. m. zavzeli Rykovsk. Razvil se je krvav počestni boj. Južno od Rykovska so zadeli Japonci na 800 mež ruske infanterije, katero so pognali v beg. — 200 Rusov je padlo, 500 Rusov je ujetih.

Pariz, 31. julija. Dopisnik „Le Journala“ poroča, da je pri sestanku nemškega cesarja z ruskim carjem nemški ce- sar nagovarjal ruskega carja, naj vojs- ko energično nadaljuje, da lahko Rusija v ta namen porabi vso svoje armado, ker Nemčija garantira za mir v Evropi. Za uspešen konec vojske odpre Nemčija Rusiji svoj denarni trg, car naj pa prevzame inicijative za reforme. Roosevelt je le radi tega sprožil mirovno vprašanje, ker dela za Japonsko, katere finančni po- ložaj zahteva sedaj miru.

Listnica uredništva.

Dr. Ant. K.: Prosimo program!

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom prebitke izgube našega iskreno ljubljenega, nezobabnega so- proga ozir. očeta, gospoda 1527

Ivana Jurjovec-a

izvoščeka in meščana

izrekamo mil. gospodu prelatu Janezu Rozmanu za številno častno sprem- stvo na zadnjem potu nepozabnega pokojnika, za krasne darovane vence, posebej tovarišem izvoščekom za krasni venec in svetenje vsem sorod- nikom, prijateljem in znancem svojo najtoplejšo in najpriskrnejšo zahvalo. V Ljubljani, dne 31. julija 1905.

XX. letni tečaj

XX. letni tečaj

Oblastveno priznано

deško odgojevališče Kučlmayr

v Gorici 1526 1-1

sprejema učence, kateri obiskujejo srednje šole ali se za iste pripravljajo. Program na zahtevo.

Služba

organista in cerkvenika

se odda takoj v Št. Lambertu.

Plača 600 K, prosto stanovanje in štolina. Zahteva se cecilijanec, ki zna poleg pev- skega voditi tudi tamburaški zbor. Z iz- pričevali opremljene prošnje je poslati do 15. avgusta t. l. na župni urad v Št. Lam- bertu p. Sava ob juž. železnici.

1513 3-1 Jos. Plantarič, župnik.

Pisarna gremija trgovcev

v Ljubljani

se nahaja v Krojaških ulicah 5,

II. nadstropje.

1525 1-1 Načelnik: I. Knez.

Dva učenca

vsake starosti se sprejmeta prihodnje šol- sko leto na stanovanje. Zagotavlja se strogo nadzorstvo in fina vzgoja. 1515 3-1 J. Primožič, Via Ospitale, št. 10, Gorica, Primorsko.

Učenca z dobrimi šol- skimi izpričevali 1486 in 3-3 trgovskega pomočnika

sprejme spec. trgovina v Ljubljani. Ponudbe pod „Trgovina I“, poste restante Ljubljana.

Učenca

sprejme 1495 3-3

v trgovino z mnogovrstnim blagom Ferd. Hlebš v Kranju.

POSUŠENE JEDILNE GOBE

(prima kakovost)

kupi v vsaki množini v vrečah 20-25 kg.

A. Šmyra, 1460 20-9

Dunaj XVII./1. Elterleinplatz 7.

Muhe so zopet sitne!

Njih pik je česte smrtnonosen! Varujte sebe in živino!

Edina zdatna obramba je ameriški

„Tanglefoot“ in „Diamond“.

List vella povsod 10 vinarjev.

Glavno zalogo za Kranjsko ima

1395 11 Edmund Kavčič v Ljubljani.

Veliko zalogo absolutno zjamčenega

pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, do 50 kron, sortirano najfinejše do 60 kron, rdeče po 35 kron postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po do- govoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega. 1731 42

V zalogi je tudi **tropsko žganje**. Za zadrage in večje mno- žine **izjemne oene**,

Za obilne naročbe se priporoča Kmetijsko društvo v Vipavi.

Okolu 500 hl. vina

dobrega, domačega iz lastnih vino- gradov ima **naprodaj** po ceni 16-18 kr. liter **VINKO VANIČ**, **Krapina**. 1435 14-7 Vzorce pošljem na zahtevanje.

Vsled pomanjkanja prostora v kleti, priredi podpisani

v četrtek, dne 3. avgusta t. l., ob 10. dop.

prostovoljno dražbo svojega vina

v Nemški vasi pri Krškem.

Naprodaj je **več sto hektolitrov** pristnega, v lastnih vino- gradih v Nemški vasi pridelanega, dolenskega vina naslednjih vrst: Rizling, moslavina (Mosler), kraljevina, tičenska črnina in portu- galka (Portugieser), in sicer: iz let 1900., 1901., 1902., 1903. in 1904.

Cene od 30 vinarjev naprej. Dražbeni pogoji se objavijo na licu dražbe.

Na mnogobrojen obisk vljudo vabi

1514 1-1

Aleks. Wutscher.

Razpis službe tajnika.

Pri hranilnici in posojilnici v Trnovem na Notranjskem odda se s 1. septembrom t. l.

1496 3-2

služba tajnika

z letno plačo 1200 kron.

Pogoji: znanje knjigovodstva po navodilih „Zadružne zveze v Ljub- ljani“, prosilec naj je dalje več v zemljiški knjigi ter izvežban v vknjižbi na hipoteke.

Prošnje z izpričevali dosedanjega službovanja pri kaki hranilnici in posojilnici pošljejo naj se do 20. avgusta t. l. načelstvu hranilnice in po- sojilnice v Trnovem.

Načelstvo.

Peter Lukas

Šelenburgove ulice šte. 6.

docela jamči za jako pristoječo

obutev.

Elegantna fasona, zmerne cene.

1432 3-3

Kot bivši topničarski polkovni črevljar

specijalist za brezhibne jahalne črevlje.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri zbiranju najmanj- šega dobitka. — **Promese** za vsako zbiranje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba „**MERCUR**“ 1. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 18 150-81